

1931 NOVEMBER

ERDÉSZETI LAPOK

LXX. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

11. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő
BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1931. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárnélekok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 237—22.)

MEGHÍVÓ

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1931. évi december hó 19-én d. e. 11 órakor az egyesület székházában tartandó

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Ügyvezető jelentése.
3. Az 1930. évi zárszámadás és 1932. évi költségvetés.
4. 17 megüresedett választmányi tagsági hely betöltése. És pedig: 15 (4 évre) lelépés, 1 (3 évre) lemondás és 1 (2 évre) elhalálozás folytán kerül betöltésre. (A választmányból ki lépnek, de újra választhatók: Arató Gyula, Fekete Zoltán, Hinfner György, Kaán Károly, Kallivoda Andor, Kiss Ferenc, Mihalovics Sándor, Papp Béla, báró Prónay György, gróf Széchenyi Aladár, Sipos Antal, Schmidt Károly, dr. Tuzson János, Zügn Nándor és Véssei Mihály.)

5. Javaslat a jövőévi közgyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítására.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1931. évi november hó 12-én.

Az elnökség megbízásából:

Bíró Zoltán s. k., ügyvezető.

Az alapszabályok értelmében csak azokat az indítványokat lehet tárgyalni, amelyek legalább 8 nappal a közgyűlés előtt futottak be az egyesület elnökségéhez.

Krónika

1. A műfatermelés válsága.

Ügyszólván napról-napra ismétlődnek a kérdezősködések az ország minden részéből, hol és hogyan lehetne tölgyműfát elhelyezni.

Valahogy úgy érezzük, hogy az a bizonyos tölgyfa, amelyik mindig „aranyat ért”, kezdi ezt a tulajdonságát elveszíteni.

Napról-napra jobban előtérbe tolódik annak a gazdasági elvnek a helyessége, hogy minden gazdasági ágat elsősorban a tömegfogyasztás tárgyául szolgáló termékeknek az előállítására kell berendezni, és pedig elsősorban olyan termékekére, amelyek az illető ország keretén belül lehetőleg könnyen, biztosan és minél kisebb szállítási költséggel elhelyezhetők.

A magyarországi tölgy, amelynek külföldi hírnevét kétségtelenül a szlavóniai tölgyesek alapították meg, nemzetközi vonatkozásban is jelentős értéket képvisel.

Sőt jobbminőségű anyag kifejezetten csak ebben a vonatkozásban, mert hiszen a határhoz csak valamivel közelebb eső részeken is a külföldi vásárlók magasabb árakat tudtak fizetni a nyers tölgyrönkökért, mint a belföldi feldolgozó telepek.

Az az előszeretet, amivel a magyar erdőgazdaság intézői már több mint egy félszázad óta a tölgy iránt viseltetnek, a magyar erdők képén erősen meglátszik.

Fiatal és középkorú állományainkban minden olyan helyen, ahol az intéző állami hatalom befolyása erősebben érvényre juttatott, a tölgy telepítését szorgalmazták és szorgalmazzák ma is.

Pedig, azt hiszem, nem állunk egyedül azzal a felfogással, hogy a 80—100 éves tölgnél ma és a közeljövőben nagyobb értéket képvisel és fog képviselni, egy gyorsabb növésű lombfából vagy fenyőfélékből létesült, jóval fiatalabb állomány.

Ahol a tölgyet tartóssága, keménysége és egyéb előnyei nem is olyan régen még majdnem nélkülözhetetlenné tették, azokban a fogyasztási ágakban ma már a vas és vasbeton stb. igen erősen és sokhelyütt eredményesen versenyeznek a tölgygel.

Ezzel szemben olyan fogyasztási cikkekben, amelyeket az előbb már említett egyéb fanemekből lehet tömegesen előállítani, a szükségletek úgyszólván napról-napra emelkednek.

Sőt még a mai nehéz viszonyok között is inkább láthatunk némi keresletet ezekben a választékokban, mint nyers tölgyfában vagy tölgyanyagban.

Pedig egy gazdasági rendszer helyes vagy helytelen voltának éppen az ilyen rendkívüli idők a legjobb fokmérői.

Különösen áll ez az erdőgazdaságra, amelyet nem lehet egyik évről a másikra egész új alapra fektetni.

Míg a tömegfogyasztás tárgyát alkotó tűzifánál a súlyos gazdasági helyzet dacára sem lehet erősen megapadt keresletről beszélni, addig a műfapiac kemény műfatermékeinket képtelen fölvenni, képtelen annak dacára, hogy még ebben a nehéz időben is igen jelentékeny mennyiségű műszaki célokat szolgáló faanyagot hoztunk be — sajnos — más fanemekből.

Amint már többször hangsúlyoztuk, itt csak egy segítség lehet, ha a magyar fogyasztás minden olyan helyen, ahol csak a fenyő más anyaggal pótolható, igenis alkalmazza a fenyő helyett a más fanemű belföldi termelvényt.

Külön mutatunk rá itt egy-néhány szükségleti cikkre. Elsőnek vesszük belőle a bányafát, amiből a magyar gazdaság igazán nagy tömeget tud termelni.

Jól tudjuk, hogy bányafabehozatalunknak, túlnyomóan nagy része luc- és jegenyefenyő.

Bizton állítjuk azonban, hogy bár nem teljes egészében, de igen sok helyütt pótolni lehet ezt belföldi származású erdei fenyővel, tölgygel és más fanemekkel is.

A bányákban — tudomásunk szerint — megvan a legnagyobb jóakarát; azonban igen természetes dolog, hogy itt, ahol nemcsak a munka biztonságáról, de emberéletek biztonságáról is szó van, a kérdést megfelelő óvatossággal kezelik.

Ennek dacára kétségtelen, hogy ha a két termelési ág összefog és a kormányzat is súlyt helyez a megfelelő megoldásra, ezen a téren jelentékenyen megkönnyebbíthetjük az egész erdőgazdaság helyzetét.

Egy másik különleges választék a távíró- és telefonoszlop.

A legnagyobb fogyasztó, a m. kir. posta az utólsó másfél évtized alatt a tölgyoszlopról áttért a telített fenyőoszlopra, és pedig olyan mértékben, hogy a tölgyoszloprendelés ma alig több a semminél.

Teljes mértékben áll ez a másik nagy fogyasztóra, az államvasútra is.

Ezen a nehézségen egyszerűen állami beavatkozással is lehet segíteni.

Elég egy biztató kijelentés a kormányzat részéről, hogy a magyar termelésű tölgyanyagot átveszi, és ez a termelés egyszerre az eddiginek sokszorosására fog felemelkedni.

Jól tudjuk, hogy itt nemcsak árkérdésről van szó, hanem arról is, hogy teljesen egyenes anyagot fenyőben sokkal inkább kaptak, mint tölgyben.

Véleményünk szerint az árkérdés itt nem játszik nagyon jelentős szerepet, mert a nyersfa értékében mutatkozó különbözetet a telítőanyagban mutatkozó megtakarítás legalább részben fedezi.

Igaz, hogy a telítetlen tölgyoszlop tartóssága — különösen a földbesüllyesztett részeken — valamivel kisebb, de ezt a különbséget véleményünk szerint ma, amikor külföldi anyag kiszorításáról van szó, tekintetbe venni nem lehet.

A másik az egyenesség kérdése és a nagyobb súly miatt, valamivel nehezebb kezelés.

Ennek az ellenértékét pedig megtalálhatják a felhasználó állami szervek az erősen csökkenthető szállítási költségben, mert

igen sok anyagot fognak a felhasználási helyek közvetlen közelében megkapni, míg ma a nyers fenyőfát, először a telítőtelepre kell szállítaniok és csak onnan szállíthatják azután az alkalmazás helyére.

Az építkezéseknél is rá kell mutatnunk különösen a gyengébb minőségű belföldi lombfa fűrészáru felhasználására.

Bizonyos építési munkák (pl. zsaluzódeszka, vakpadló stb.) fenyőből is olyan alárendelt minőségű anyagot igényelnek, hogy műszaki kifogások ebben a vonatkozásban a gyengébb minőségű magyar lombfaválasztékok alkalmazása ellen aligha tehetők.

Ezeket a kérdéseket azonban igen sürgősen kell rendezni, mert a termelés a legközelebbi napokban megindul azokon a helyeken is, ahol azt eddig még meg nem kezdték.

Ha a szükséges intézkedések nem jönnek a legrövidebb időn belül a magyar termelés tudomására, nem lesz abban a helyzetben, hogy a magyar fogyasztásnak úgy és olyan mértékben álljon rendelkezésére, amilyen mértékben azt a köz érdeke és a magyar kormány intenciói megkívánák.

Ezen a helyen is fölhívjuk a kormányzati tényezők figyelmét ezeknek a kérdéseknek a sürgős rendezésére, amire különben már több alkalommal beadványokban is rámutattunk.

2. A tüzelőanyag kérdése.

Hogy a kérdés nem könnyű és nem tekinthető teljesen rendezettnek, azt legjobban igazolja a kormánynak az az intézkedése, amelyikkel a szénügyek élére külön kormánybiztost állított.

A kályhatüzelésre alkalmas szén dolgában ugyanis a belső termelés és fogyasztás aránya, a külföldi importtal szemben alig volt kedvezőbb, mint a tüzifánál:

A magyar bányák széntermékeinek aránylag kis százaléka alkalmas kályhatüzelésre, a brikettgyártás még gyermekcipőkben jár, és így akkor, mikor a házitüzelésnél a külföldi szenet ki akarjuk szorítani, rögtön felvetődik a kérdés, mi lesz a magyar széntermésnek azzal a részével, amelyik kályhatüzelésre nem alkalmas?

Alig hisszük, hogy ha hidegebb időjárás áll be és a tél esetleg kemény lesz, a kályhatüzelési szén pótlására ne kelljen sokhelyütt a tüzifát is igénybe venni.

Igen jelentős érdek tehát az, hogy a termelések minél előbb meginduljanak és a téli időszak vége felé már némileg használható, szikkadt tüzifakészletek is álljanak rendelkezésre.

Nyíltan megvalljuk, hogy itt különösen az akácerdőkre gondolunk.

Nemcsak azért, mert fában legszegényebb vidékeinken ezekből van a legtöbb; mert ezek felújítása biztosítható a legkönnyebben és majdnem költségmentesen, hanem azért is, mert ez a fa az, amelyik tüzelési célokra nyers állapotban is használható és amelyet különösen az Alföld lakossága a külföldi bükk tüzifánál is többre becsül.

Nem hagyhatjuk itt említés nélkül a faszén kérdését sem.

A külföldről való behozatal könnyősége s az a körülmény, hogy az ezzel a kereskedelemmel foglalkozó nagykereskedő cégek a kartelbe tömörült vegyi gyáraknál szükségletüket egy tételben is könnyen fedezhették, ma a magyar piacról majdnem teljesen kiszorította az erdőn termelt boksa-szenet.

Sőt míg a békeidőben a boksa-szén ára volt magasabb, ma a retorta faszén ára jóval magasabb az előbbinél.

Itt is néhány millió pengős indokolatlan behozatalról van szó.

Azok a kifogások ugyanis, amiket a retorta-szenet hirdető vállalatok a boksa-szén ellen felhoznak, csak igen kis részben helytállóak, és ha a termelő és fogyasztó között meg lesz a kívánatos gyakoribb érintkezés, igen könnyen ki is küszöbölhetők.

Amikor a magyar tüzifatermelés fokozásáról beszélünk, nem szabad ezt a kérdést figyelmen kívül hagynunk, mert hiszen igen távoifekvő, az alárendeltebb, a vasúti szállítást csak nehezen vagy egyáltalán nem bíró választékok értékesítésének ez lenne egyik legtermészetesebb módja.

Mi tehát akkor, amikor rámutatunk arra, hogy a magyar tüzifatermelés fokozását a tüzelőanyagellátás feltétlen biztosítása céljából is teljesen indokoltnak látjuk, felhívjuk egyúttal a kormányzat figyelmét arra is, hogy az értékesítés kérdéseivel már most foglalkozzék, nehogy a fával is úgy járjunk, mint a búzával, hogy mire a többtermelés lehetősége itt lesz, az elviselhetetlen külföldi verseny miatt, ne lehessen a belföldi fát legalább valami minimális haszonnal értékesíteni.